

Datum: 2007-01-11
Diariennr: 004-17/2007

STADSDELSFÖRNYELSEN

FARSTA STADSDELSFÖRVALTNING

SLUTRAPPORT

Ort och datum

Ort och datum

Stefan Tengbom
Enhetschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Projektledare
Jan Runfors

Författare
Marie Eriksson
Utvecklingssekreterare
Kansliet, enheten för administration och
upphandling

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog riktlinjerna för stadsdelsförnyelsen hösten 2003. Enligt riktlinjerna ska stadsdelsförnyelsen verka för en ökad delaktighet och en långsiktig positiv utveckling i ytterstaden. Farsta blev tilldelade 35,2 mkr under perioden 2003-2006. Stadsdelsnämnden i Farsta har fattat 35 beslut som avser 31 insatser inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Alla insatser knyter an till såväl centrala som lokala mål. Beslutsprocessen har karaktäriserats av öppenhet och insyn. De boendes möjlighet att vara delaktiga och kunna vara med och påverka har varit av central betydelse i arbetet med stadsdelsförnyelsen.

En styrgrupp bestående av stadsdelsdirektören, verksamhetschefer, projektledaren för stadsdelsförnyelsen, chefen för teknik och miljö samt utvecklingssekreteraren vid enheten för administration och upphandling har bedömt ifall idéer och förslag uppfyllt de kriterier som angivits i de centrala riktlinjerna för stadsdelsförnyelsen.

Samverkan har skett med idrottsförvaltningen, markkontoret, trafikkontoret, kulturförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, Familjebostäder, Stockholmshem, Svenska Bostäder, SISAB och Stockholm Business Region. Stadsdelsförvaltningen har också samverkat med Farsta centrum, Larsboda företagargrupp och lokala föreningar.

Per den sista december 2006 var 33,8 mkr av de totalt 35,2 mkr in-tecknade. Erfarenheter som tillgodogjorts inom projektet är bl.a. utvecklade samverkans-former mellan centrala förvaltningar, bolag och stadsdelsförvaltningen. Kontakter med företag och föreningar har byggts upp. Samverkansgrupper bestående av boende finns i alla stadsdelar.

Projektledare har genomfört självutvärderingar av sina projekt. I tre projekt har även externa utvärderare anlitats. Dessa är "Ungas röst i Farsta", "Hur går det för våra ungdomar?" och "Konsthall C". Stadens arbete med stadsdelsförnyelsen utvärderas dessutom i sin helhet av Mälardalens högskola och presenteras under våren 2007. Högskolan har valt Farsta stadsdelsnämnd som ett område att fördjupa sin studie i.

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Övergripande mål för stadsdelsförnyelsen	3
1.2	Handlingsprogram och lokala mål	3
2.	Resultat	4
2.1	Projektlista	5
2.2	Idéer til insatser som inte genomfördes	6
2.3	Måluppfyllelse	7
2.4	Tidplan och projektbudget	8
3.	Arbetssätt	8
3.1	Projektorganisation	9
3.2	Samarbetsformer	9
4.	Erfarenheter	10

Bilaga

Projektsammanställning 2007-01-02

1. Inledning

Kommunfullmäktige beslutade den 8 september 2003 att anta riktlinjer för satsning på stadsdelsförnyelse (utl. 2003:72). Satsningen har omfattat nio stadsdelar däribland Farsta. Stadsdelen har haft 35,2 mkr att fördela under perioden oktober år 2003 till och med december år 2006. Totalt har 33,8 mkr in-tecknats och förbrukats i olika projekt/insatser. Alla stadsdelsområden inom Farsta ingår i satsningen.

1.1 Övergripande mål för stadsdelsförnyelsen

Satsningen på stadsdelsförnyelse har varit ett av flera redskap för att nå målen för stadens integrationsarbete. I enlighet med antagna riktlinjer för stadsdelsförnyelsen så gällde följande övergripande mål:

- Förutsättningar ska skapas för ökad hållbar tillväxt och ekonomisk utveckling i hela staden genom insatser i ytterstaden som rör boende och bostadsförsörjning, nya arbetsplatser och goda näringslivsvillkor samt fysisk och elektronisk infrastruktur.
- Skillnaderna ska minskas mellan olika delar av staden avseende sysselsättnings- och utbildningsnivåer, hälsa, trygghet och trivsel samt tillgång till service, kultur och fritidsaktiviteter
- Metoder ska utvecklas i syfte att synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer.

1.2 Handlingsprogram och lokala mål

I februari 2004 genomfördes ett framtidsseminarium med ca 140 deltagare (boende, föreningar, företagare, stadsdelsförvaltningen, stadens centrala förvaltningar och bolag, stockholms läns landsting m.fl.). Under detta seminarium arbetades grunden fram för det som senare formulerades i ett handlingsprogram med en vision och fem lokala mål för stadsdelsförnyelsen i Farsta. Viktiga utgångspunkter för visionsarbetet var dokumentet "Vision för Söderort" samt riktlinjer och övergripande mål för stadsdelsförnyelsen. I april 2004 beslutade stadsdelsnämnden om ett preliminärt handlingsprogram för stadsdelsförnyelsen i Farsta. Handlingsprogrammet kom sedan att kompletteras med ytterligare innehåll, i bilaga till tertialrapport 1 år 2004, vilket antogs av stadsdelsnämnden i maj 2004.

De fem lokala mål som formulerades var följande:

1. Utveckla Farsta-områdets attraktivitet för boende och näringsliv och tillskapa trygghet och trivsel
2. Stärka ungdomars delaktighet och förbättra möjligheten för unga människor att få inflytande över den egna vardagen samt motverka främlingsfientliga tendenser bland unga
3. Verka för ökad sysselsättning och tillskapande av lämpliga praktikplatser
4. Utveckla fritids- och kulturutbudet som komplement till stadens allmänna utbud
5. Öka tillgängligheten i stadsdelens natur- och rekreationsområden samt värna känsliga naturområden

2. Resultat

Inom stadsdelsförnyelseprojektet har stadsdelsnämnden fattat 35 beslut som avser 31 insatser. Insatserna/projekten som genomförts utgår från stadsdelsnämndens handlingsplan som bygger på visionen att "Farsta ska vara en attraktivare stadsdel att bo och arbeta i, samt besöka". Projekten omfattar upprustning, utveckling av företagandet/näringsliv, trygghet och trivsel, demokrati, ungas delaktighet, kultur, fritid, natur- och miljö och uppfyller ett eller flera av de lokala målen för stadsdelsförnyelsen.

En inledande framtidsverkstad genomfördes i februari 2004 därefter har ett uppföljningsseminarium genomförts våren 2005. Under våren 2006 har en folder tagits fram som beskriver alla projekt/insatser i Farsta. Foldern har delats ut till boende, tjänstemän och företagare i området samt i samband med ett uppföljningsmöte på fritidsgården Tuben i juni 2006. Den finns också på biblioteken i Gubbängen, Farsta centrum och Sköndal.

Upprustningsinsatserna avser upprustning av parkerna vid Hauptvägen/Prechtvägen i Hökarängen, Stieg Trenters torg, Farsta torg, parkleken Odlaängen samt framtagande av program för upprustning av lekparken Skallet i norra Sköndal och lekparken vid Hovmästarvägen i Hökarängen. Vidare har trygghets- och trivselskapande åtgärder genomförts i Farsta strand med bättre belysning, tillskapande av en natur- och kulturstig, vindskydd samt anläggning av en brygga vid Edö. Även i Fagersjö har trygghets- och trivselskapande insatser genomförts så som förbättrad belysning, anläggning av boulevarder och grillplats. Ett arboretum (trädutställning) samt en brygga har anlagts i Sköndal som trivselskapande åtgärder. En vision (program) för utveckling av högdalstopparna har tagits fram med

boende. Vidare har ett program för ökad trafiksäkerhet på huvudgator i Svedmyra/Tallkrogen utarbetats i samverkan med trafikkontoret och tillsammans med boende i området.

Ett visionsarbete för hur Larsboda/Farsta strand ska utvecklas som stadsdel med nya bostäder och företagande har genomförts i samverkan med boende, företagare och centrala förvaltningar/bolag under våren 2006.

För ungdomar genomförs olika projekt för att öka deras inflytande och delaktighet. "Ungas röst i Farsta" är ett projekt som bl.a. har engagerat ungdomarna i att bygga en plattform för kommunikation/dialog mellan ungdomar och mellan ungdomar, politiker och tjänstemän. Vidare har ett nätverk utvecklats mellan elevråden och kamratstödarna vid högstadieskolorna. I projekten "Hur går det för våra ungdomar?" och "Stöd till långtidsarbetslösa ungdomar" får ungdomar i åldrarna 16-24 år stöd och hjälp med att komma i utbildning eller få ett arbete eller praktikplats med hjälp av nya metoder och arbetssätt. Ett kamratstödjarprojekt har genomförts tillsammans med SISAB vid Hökarängsskolan för att komma till rätta med skadegörelse och förbättra stämningen mellan elever.

Fritids- och kulturinsatser har genomförts genom etablering av "Konsthall C" i Hökarängen. Elever och lärare har tillsammans med en konstnär utsmyckat Hökarängsskolans skolgård med skulpturer. Dessa är avsedda att bilda pedagogiska verktyg för att utforska området inom astronomi. En utbyggnad av idrottsplatsen vid Gubbängens bollplan har genomförts för att stimulera till spontanidrottande och ge bättre förutsättningar för elever vid Gubbängsskolan att utöva idrott. I Gubbängens centrum har en boulebana anlagts. En tillbyggnad av parkleken Forsängen i Farsta strand utvecklar denna till att även inrymma en fritidsgård för ungdomar i området.

I projekten "Ett levande Fagersjö" och "områdesutveckling i Hökarängen" har insatser genomförts för att öka engagemanget bland de boende samt för att öka samverkan mellan föreningar och stadsdelsnämndens verksamheter. Projekten har drivits av de boende själva.

I alla skolor har insatser genomförts för att modernisera och utveckla skolbiblioteken som en del i att stimulera läsandet och språkutvecklingen. Vid tre skolor – Sandåkraskolan, Sköndalsskolan och Magelungsskolan – har skolgårdar upprustats och förnyats i samarbete med SISAB.

2.1 Projektlista

Projektnamn	Projektkostnad (kr)
1. Framtidsseminarium i februari 2004	63 383
2. Astronomi i rum och tid	250 000
3. Brygga vid Sköndalsbrotorpet	86 304
4. Boulebana i Gubbängen	35 000
5. Kamratstödjarprojekt i Hökarängsskolan	289 585
6. Ett år med stadsdelsförnyelsen	67 978
7. Program för utveckling av Högdalstopparna	168 819
8. Arboretum i Sköndal	73 175
9. Stöd till långtidsarbetslösa ungdomar	3 320 938
10. Hur går det för våra ungdomar?	2 833 905
11. Ungas röst i Farsta	1 629 024
12. Upprustning Hauptvägen/Prechtvägen	3 562 239
13. Ombyggnad och förnyelse av Stieg Trenters	2 824 158
14. Upprustning torget i Farsta centrum	2 980 926
15. Belysning i Fagersjö	339 021
16. Yttre miljö Fagersjö	101 251
17. Farsta strand – natur och miljö	440 146
18. Farsta strand yttre miljö	733 436
19. Program trafiksäkerhet Tallkrogen-Svedmyra	150 000
20. Program Skallet i norra Sköndal	191 710
21. Program lekpark vid Hovmästarvägen	25 592
22. Program Larsboda/Farsta strand	258 220
23. Konsthall i Hökarängen – Konsthall C	993 236
24. Näridrottsplats i Gubbängen – Handslaget	2 001 935
25. Upprustning parkleken Odlaängen	3 295 550
26. Tillbyggnad av parkleken Forsängen	2 800 000
27. Upprustning skolbibliotek	2 023 915
28. Upprustning skolgårdar	1 563 698
29. Uppföljningsseminarium – projektfolder	46 550
30. Ett levande Fagersjö	200 000
31. Områdesutveckling i Hökarängen	500 000
Summa	33 849 694

Läs mer om projekten i bilagan.

2.2 Idéer till insatser som inte genomfördes

Det har inkommit fyra förslag till olika åtgärder som består i upprustning av skolgårdar, ombyggnad av omklädningsrum i Gubbängsskolan för att bl.a.

inrymma ett "gym" samt ett socialt projekt som avsåg att öka trivselen och tryggheten i Svedmyra.

Hästhagsskolan inkom med en ansökan om medel för upprustning av skolgården. Önskemål fanns om att få en klättervägg, karusell, spindelnät, flera basketkorgar samt en scen. Västbodaskolan inkom med en ansökan om medel för att utveckla skolgården med nya pedagogiska lekredskap. Övriga önskemål var att få ett regn- och vindskydd, bygga tak över befintlig scen, utrusta med gungbrädor m.m. Gubbängsskolan inkom med förslag om att bygga om ett omklädningsrum för att därigenom kunna inrymma ett "gym". Tanken var att detta "gym" skulle kunna brukas av såväl elever som boende i området. Ett ytterligare önskemål i Gubbängsskolan var att bygga ett nytt personalrum för idrottslärarna då det befintliga utrymmet ansågs vara allt för litet. Styrgruppen avlog dessa tre förslag med hänvisning till att alla medel för stadsdelsförnyelsen var intecknade. Ansökningarna kom in under våren och sommaren 2005.

En boende med invandrarbakgrund i Svedmyra väckte ett förslag med namnet "Unga och gamla sida vid sida". Insatsens intentioner var att bryta äldres isolering samt att stärka kontakten mellan gamla och unga genom olika aktiviteter. Stadsdelsnämnden beslutade 2005-02-24 att återremittera ärendet. I anförandet angavs följande motiv till återremiss:

"Nämnden ser mycket positivt på alla insatser som sker för att bryta isolering, öka förståelsen, stärka kontakterna och öka grannsamverkan mellan invånarna i stadsdelsområdet. Nämnden anser dock att detta i första hand skall lösas genom frivilliginsatser med stöd av förvaltningen i sin ordinarie verksamhet samt med att lösa lokalfrågan. Nämnden ser därför ett stort behov av att förvaltningen ser över skrivningarna i utlåtandet, inte minst kostnadskalkylen". Förvaltningen försökte efter beslutet få kontakt med initiativtagaren för att omprioritera i projektet. Flera försök gjordes telefon-, mail- och brevledes utan resultat. Slutligen fick projektet avskrivas. Beslut om att avskriva ärendet tills vidare togs i samband med tertiärrapport 2, 2005.

2.3 Måluppfyllelse

Alla projekten anknyter väl till såväl lokala som centrala mål för stadsdelsförnyelsen.

Måluppfyllelsen vad gäller de tre övergripande målen för stadsdelsförnyelsearbetet är svår att mäta. Processmålen däremot som finns angivna i riktlinjerna för stadsdelsförnyelsen har uppfyllts. Dessa handlar om mötesformer, få boende delaktiga, framtagande av ett handlingsprogram med en lokal vision och en kommunikationsplan, samverkan mellan olika aktörer (centrala förvaltningar, bolag, företag m.m.) och att tillskapa en lokal tydlig organisation för det lokala utvecklingsarbetet.

Den långsiktiga nyttan/effekten med projektet kan inte mätas inom ramen för projektet men förvaltningen har under projekttidens gång följt upp de olika projekten. Varje år har ett större öppet uppföljningsseminarium genomförts som har till syfte att kommunicera olika förslag och insatser samt att ta in synpunkter från allmänheten. I samband med projektavslutningen i december 2006 har en utvärderingsmall skickats ut till samtliga projektledare. I denna ställs frågor utifrån stadsdelsförnyelsens riktlinjer som projektledarna själva har svarat på. Dessa självutvärderingar kommer att finnas med i dokumentationen över projekten. I projekten "Konsthall C", "Ungas röst i Farsta" och "Hur går det för våra ungdomar?" har externa utvärderare anlitats.

För att på ett mer genomgripande sätt genomlys och utvärdera stadsdelsförnyelsearbetet kommer Mälardalens högskola att utvärdera stadsdelsförnyelsen i sin helhet. Farsta stadsdelsnämnd är en av de nio stadsdelar som Mälardalens högskola valt att studera mer ingående. Högskolans resultat kommer att redovisas i en slutrapport år 2007.

2.4 Tidplan och projektbudget

Tidplanen för samtliga projekt har hållits inom ram. Alla projekt var slutförda den 31 december 2006. I arbeten som fortfarande pågår t.ex. vid torgen i Farsta centrum och Farsta strand är det trafikkontoret som efter slutfört projekt inom stadsdelsförnyelsen ansvarar för resterande arbeten. Den totala budgeten för stadsdelsförnyelsen inom perioden 2003-2006 är 35,2 mkr. Av dessa är 33,8 mkr förbrukade.

3. Arbetssätt

Ett av stadsdelsförnyelsens syften har varit att skapa förutsättningar för lokala nätverk och att knyta sociala kontakter i bostadsområdena. Både den fysiska och den sociala miljön har setts som angelägna. Samverkan har eftersträvat på flera plan mellan stadsdelsförvaltningens verksamhetsområden, mellan arbetsgrupper, föreningar, det lokala näringslivet samt mellan stadsdelsförvaltningen och stadens centrala förvaltningar och bolag. Engagemanget och delaktigheten bland alla inblandade parter har haft stor betydelse för utvecklingsarbetet där en viktig målsättning har varit att få inflytande över planering och beslut.

Alla förslag/ideer som har förts fram bland boende, föreningar, företag och tjänstemän har prövats mot de övergripande inriktningsmålen, processmålen och åtgärdsfaktorierna som finns angivna i riktlinjerna för stadsdelsförnyelsen. För att effektivisera hanteringen av olika förslag har avdelningen för välfärd och utbildning vid stadsledningskontoret utformat en checklista. Denna anger bl.a. vilka

kriterier som bör vara uppfyllda för att projektförslag ska godkännas inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

Idéer och förslag till olika insatser har samlats in av projektledaren och utvecklingssekreteraren. Förslag har kommit från boende, föreningar, företag, tjänstemän m.fl. Stadsdelsförvaltningens styrgrupp har sedan bedömt vilka insatser som uppfyllt kraven enligt riktlinjerna. Därefter har stadsdelsnämnden fattat beslut.

Tågordning från idé till slutresultat kan illustreras så här:

Idéer/förslag till projekt → projektledaren → styrgruppen
→ ansvarigt verksamhetsområde → stadsdelsnämnd/**beslut**
beställning av konsult/uppdragstagare/projektledare → program
→ stadsdelsnämnd/**beslut**
projektering → genomförande → invigning

3.1 Projektorganisation

En projektledare på heltid, enhetschefen för teknik och miljö samt utvecklingssekreteraren inom enheten för administration och upphandling har administrerat samordningen av stadsdelsförnyelsen. Samordningen har fungerat som en drivkraft för stadsdelsförnyelsen som helhet och som stöd för ledningen och de verksamheter som driver projekt. Projektledaren, tjänstemän inom enheterna för teknik och miljö samt administration och upphandling har också varit förvaltningens representanter gentemot boende, föreningar, företag, fackförvaltningar, bolag, myndigheter samt övriga externa/interna aktörer. Dessa tjänstemän har också varit delaktiga i olika delprojekt och i arbetsgrupper.

Förvaltningen har arbetat efter principen att alla insatser kopplas och bedrivs inom ramen för de befintliga strukturerna inom stadsdelsförvaltningen. Detta för att resurserna ska användas så effektivt som möjligt och för att undvika parallellt arbete. På tjänstemannanivå ansvarar förvaltningens styrgrupp bestående av stadsdelsdirektören, chefen för teknik och miljö, projektledaren för stadsdelsförnyelsen, utvecklingssekreteraren från kansliets administrations- och upphandlingsenhet, verksamhetschefer inom förskola-skola-fritid-kultur samt individ- och familjeomsorg för styrningen av stadsdelsförnyelsen. Varje verksamhet ansvarar för genomförande och uppföljning av sina respektive projekt.

3.2 Samarbetsformer

Samarbetet mellan centrala förvaltningar, bolag och stadsdelsförvaltningen har fungerat bra. De former för samverkan som har utarbetats genom de olika projekten har varit väl fungerande men kan stärkas och vidareutvecklas

ytterligare. De förvaltningar och bolag som medverkat i olika projekt är markkontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, stadsmuseiförvaltningen, utbildningsförvaltningen, SISAB, Familjebostäder, Stockholmshem, Svenska bostäder samt Stockholm Business Region.

För stadsdelsförvaltningens planering har styrgruppen bjudit in centrala förvaltningar och bolag var för sig en gång per termin för att gå igenom alla de projekt/insatser som kräver deras medverkan på ett eller annat sätt.

Under projektens genomförande, utöver de ovan nämnda mötena per termin, har stadsdelsförvaltningens tjänstemän regelbundet träffat centrala förvaltningars och bolagens tjänstemän för att stämna av var i planeringen de olika projekten har befunnit sig.

Stadsdelsförvaltningen har också ingått i ett nätverk bestående av samordnare från alla de stadsdelsförvaltningar som ingått i stadsdelsförnyelsen. Nätverket har hållits samman av tjänstemän vid stadsledningskontoret, SLK. SLK har samman kallat till nätverksmöten eller s.k. lokala utvecklingssamordnarmöten en gång i månaden under projekttidens gång.

4. Erfarenheter

I arbetet med stadsdelsförnyelsen har en hel del erfarenheter tagits tillvara som kan vara bra att tänka på ifall ett liknande projekt kommer att startas. Nedan anges några framgångsfaktorer samt vad som kan förbättras/vidareutvecklas.

Stadsdelsförnyelsen i Farsta har haft en budget på 35,2 mkr under åren 2003-2006. För att hantera ett projekt med en budget på 35,2 under en treårsperiod så behövs det en tydlig styrning och organisation för projektet. Det har därför varit mycket förtjänstfullt att styrgruppen för projektet bestått av stadsdelsförvaltningens ledningsgrupp med stadsdelsdirektören som ordförande. På så sätt har beslutsvägen och förankringen av de förslag och idéer som kommit fram underlättats. Styrgruppen har också haft en viktig roll som kontinuerlig uppföljare av de olika projekten.

Bemanningen inom stadsdelsförnyelseprojektet på tjänstemannanivå hade kunnat stärkas. En fördel hade varit om man i ett tidigt skede utsett fler än en projektledare för uppdraget. Då hade processerna, som stadsdelsförnyelsens riktlinjer ställde krav på, kunnat genomföras på ett effektivare sätt. Nu delades alla möten (samverkansmöten, arbetsgruppsmöten m.m.) som till större del förlades kvällstid mellan projektledaren och ytterligare en tjänsteman inom förvaltningen, vilket innebar mycket övertidsarbete. Arbetet skulle dessutom bedrivas i hela Farsta

stadsdelsnämndsområde under en relativt kort period som en treårsperiod är. En fördel hade varit ifall stadsdelarna delats upp mellan förslagsvis tre projektledare.

Finansieringsformen för projektet skapade osäkerhet i början av projektet. Projektets kostnader skulle vara s.k. jämförelsestörande kostnader och vid årets slut matchas mot reavinster. Vid slutet av varje år skulle därför en projektredovisning med bokförda kostnader skickas till stadsledningskontoret för prövning. Osäkerheten bestod bl.a. i om stadsdelsnämnden i slutet av året skulle få tillbaka alla de pengar som lagts ut i de olika projekten. Stadsledningskontoret utformade så småningom en checklista som stöd vid bedömning av projektidéer vilket underlättade arbetet. Checklistan skulle ha funnits med i riktlinjerna från början.

Kontakter mellan lokala företagare, föreningar och stadsdelsförvaltningen har byggts upp under projektiden. Många har ingått som representanter i olika arbetsgrupper och i olika projekt. Dessa kontakter är betydelsefulla inte minst i det arbete där stadsdelsförvaltningen söker praktikplatser för olika ändamål. Här kan exempelvis nämnas behovet av praktikplatser för ungdomar.

Projektledare i de olika stadsdelsförnyelseprojekten har haft nätverksträffar med andra projektledare inom förvaltningen. På så sätt har utbildningsinsatser samordnats på ett effektivt sätt. Dessutom har det inom nätverket funnits utrymme för att få stöd och hjälp i projektledarrollen vilket har varit betydelsefullt. En tjänsteman inom individ- och familjeomsorgen har fungerat som samordnare för nätverksträffarna.

De samverkansformer och mötesformer som etablerats mellan stadsdelsförvaltningen och stadens centrala förvaltningar/bolag under projektperioden har fungerat bra. Medborgardialogen när det gäller ex. park- och torgupprustningar har utvecklats i detta samarbete. Markkontoret har utifrån stadsdelsförnyelsens mötesformer utformat ett arbetssätt för hur medborgarnas delaktighet och inflytande kan tillvaratas vid ex. parkupprustningar.

Samverkansmötena i de olika stadsdelarna har varit väl fungerande forum för dialog med medborgarna. Denna form bör tillvaratas och vidareutvecklas ex. i samband med att program för parkinvesteringar formuleras och utarbetas.

Projektsammanställning 2007-01-02 – Stadsdelsförnyelsen i Farsta

1. "Framtidsseminarium för Farsta"

Insatsen

Ett seminarium hölls med boende, föreningar, företagare, centrumledningen i Farsta centrum, SL, landstinget, AMS, centrala fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningen, stadens bolag m.fl. för att ta fram en handlingsplan med en framtidsvision och lokala mål för stadsdelsförnyelsen.

Start- och avslutningsdatum

2004-02-10

Nämndbeslut

2003-11-27

Initiativtagare/beslutsprocess

Tjänstemän i Farsta stadsdelsförvaltning initierade idén om ett framtidsseminarium. Mötet annonserades i Mitt i Söderort och på Farstas webbplats. Inbjudningar skickades till samverkansgrupper, föreningar, företag, SL, landstinget, AMS, stadens centrala förvaltningar, stadens bolag m.fl. Mötesprocessen genomfördes med hjälp av två konsulter från konsultföretaget Kairos Future. Mötet hölls i Hästhagsskolans matsal och ca 140 personer deltog.

2. "Astronomi i rum och tid"

Insatsen

Projektet har som målsättning att barn och ungdomar får följa och vara delaktiga i en konstnärlig process där det vetenskapliga arbetet att förstå jordens rörelser i förhållande till solen får uttryck i visuellt/formmässigt uttryck. Ett ytterligare syfte är att skapa två konstverk som kommer skolans nuvarande och kommande elever till gagn och glädje, genom att vara pedagogiska verktyg som inbjuder till lek och samvaro och samtidigt väcker nyfikenhet och ger kunskaper om astronomi. Projektet har genomförts tillsammans med en konstnär. Nu finns skulpturer på skolgården som är beständiga. Dessa kommer att göra skolgården och Hökarängen till en vackrare plats till glädje för elever, skolpersonal och Hökarängsbor.

Start- och avslutningsdatum

2004-08-01 t.o.m. 2005-06-30

Nämndbeslut

2004-06-17

Initiativtagare/beslutsprocess

Projektiden initierades av en lärare i SO/NO vid Hökarängsskolan. Idén är förankrad i Hökarängsskolans personalgrupp. Föräldraföreningen och förvaltningsrådet följer idén och arbetet med stort intresse. Projektet har förankrats vid samverkansmöten i Hökarängen och godkänts som ett projekt som får drivas inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Arbetet sker i samverkan med SISAB. Projektet har också presenterats och förankrats vid samverkansmöten i övriga stadsdelar inom Farsta.

3. "Brygga vid Sköndalsbrotorpet"

Insatsen

Anläggning av en brygga i Sköndal.

Målet med projektet var att

- öka möjligheterna för aktiviteter så som fiske i området
- förbättra förutsättningarna för sjöscoutkårens verksamhet i området

höja områdets attraktionskraft genom förbättrad möjlighet att komma nära sjön.

Start- och avslutningsdatum

2004-08-01 t.o.m. 2005-06-09

Nämndbeslut

2004-06-17

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativ till projektet väcktes av boende i samband med ett samverkansmöte i Sköndal. Sjöscoutkåren uttryckte bl.a. att de skulle kunna utveckla sin verksamhet om en brygga kom till. Samverkansmötet godkände att sjöscoutkåren fick bilda en arbetsgrupp med representanter från sjöscoutkåren, hembygdsföreningen, gatu- och fastighetskontoret och stadsdelsförvaltningen. Arbetet har resulterat i ett projekt med att anlägga en brygga vid Sköndalsbrotorpet. Bryggan installerades under våren 2005. Projektet har förankrats bland boende vid samverkansmöten i alla stadsdelar.

4. "Boulebana i Gubbängen"**Insatsen**

Projektet avser att skapa mer liv och rörelse i Gubbängens centrum samtidigt som klyftor kommer att överbryggas mellan generationer och olika grupper.

Platsen på torget blir en mötesplats/träffpunkt med aktivitet – boulespelande.

Start- och avslutningsdatum

2004-08-01 t.o.m. 2004-09-30

Nämndbeslut

2004-06-17

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare till projektet är PRO och kulturföreningen Moment. Idén presenterades vid ett samverkansmöte i Gubbängen. Mötet godkände idén om att anläggande av en boulebana kunde bedrivas som ett projekt inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Vid samverkansmötet godkändes att en arbetsgrupp bestående av PRO, kulturföreningen Moment, gatu- och fastighetskontoret och stadsdelsförvaltningen kunde bildas. Arbetsgruppen fick utreda var det kunde vara lämpligast att anlägga en boulebana. Vid utformningen av boulebanan var även idrottsförvaltningen rådgivande. Projektet har förankrats bland boende vid samverkansmöten i alla stadsdelar.

5. "Kamratstödjare i Hökarängsskolan"**Insatsen****Målsättning**

- Förbättra för eleverna på Hökarängsskolan
- Öka den sociala kontrollen inom och utanför skolan
- Minska skadegörelsen inom och runt om Hökarängsskolan

Projektet är ett samarbetsprojekt med SISAB. Två skolvårdar från Lugna gatan arbetar med att knyta en grupp elever till sig. Gruppen utbildas och får verka som modeller och kamratstödjare för elever på skolan. Skolvårdarna identifierar elever som behöver förstärkt vuxenstöd och söker upp socialt utagerande och mer inåtvända elever. I projektet byggdes en kamratstödjarorganisation upp. Klimatet bland elever blev lugnare och skadegörelsen minskade.

Start- och avslutningsdatum

2004-03-01 t.o.m. 2004-12-31

Nämndbeslut

2004-05-17

Initiativtagare/beslutsprocess

SISAB tog initiativ till projektet. Projektet har förankrats hos föräldraföreningen och bland elever. Vid samverkansmöten i Hökarängen har SISAB och Hökarängsskolan presenterat idén/projektet. Vid dessa möten har boende, föreningar, stadsdelsförvaltningen, Familjebostäder och Stockholms hem deltagit. Projektet har vid dessa möten godkänts som ett projekt som får drivas inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Projektidén har förankrats bland boende vid samverkansmöten i alla stadsdelar.

6. "Ett år med stadsdelsförnyelsen – Uppföljningseminarium"

Insatsen

Ett uppföljningsmöte har genomförts med boende, föreningar, företagare, bolagen och fackförvaltningarna under temat "Ett år med stadsdelsförnyelsen".

Syftet med detta seminarium var att presentera hur arbetet med stadsdelsförnyelsen har utvecklats och vilka projekt som stadsdelsnämnden fattat beslut om för att sedan blicka framåt och se hur stadsdelsförnyelsen lever vidare.

Start- och avslutningsdatum

2005-03-22

Nämndbeslut

2005-02-24

Initiativtagare/beslutsprocess

Stadsdelsnämnden har varit initiativtagare till detta seminarium.

7. "Program för Högdalstopparna"

Insatsen

Projektet har omfattat upprättande av ett program för utveckling av Högdalstopparna.

Målet med projektet är att utveckla området på och kring Högdalstopparna för att skapa trygghet och trivsel samt att tillföra området möjlighet till olika former av rekreation.

Programhandlingen som boende och sportintresserade varit delaktiga i att utforma innehåller olika sport- och rekreationsförslag som utreds vidare inom staden.

Start- och avslutningsdatum

2005-03-01 t.o.m. 2005-12-31

Nämndbeslut

2005-02-24

Initiativtagare/beslutsprocess

SLK har genom sitt påbörjade utredningsarbete kring Högdalstopparnas utveckling varit initiativtagare till projektet. Genom stadsdelsförnyelsen har medborgare bjudits in för att komma med idéer/förslag om vad som kan göras. Många boende har bildat arbetsgrupper kring olika teman så som ex. sport, kultur och natur.

8. "Arboretum i Sköndal"

Insatser

Syftet är att återställa ett Arboretum i Sköndalsbro för att bidra till den känsla av ordning och trevnad som de tidigare skyltarna bidrog till. Detta för att återknyta till områdets historia och bidra till allmänbildningen om de befintliga trädens ursprung, växtbetingelser m.m. Elever vid mellanstadiet på Sköndalsskolan har tillsammans med en biolog identifierat och "nycklat" träden. En fabrik har färdigställt skyltarna och dessa har placerats ut.

Start- och avslutningsdatum

2005-04-01 t.o.m. 2006-01-31

Nämndbeslut

2005-03-17

Initiativtagare/beslutsprocess

Vid ett samverkansmöte i Sköndal har boende och hembygdsföreningen väckt idén om att återupprätta ett Arboretum i Sköndalsbro. Detta tyckte man att eleverna vid Sköndalsskolan skulle kunna göra i utbildningssyfte tillsammans med en inhyrd biolog. Stadsdelsförvaltningens styrgrupp har godkänt idén och vid ett nytt samverkansmöte godkändes idén av boende, lärare från Sköndalsskolan m.fl.

9. "Stöd till långtidsarbetslösa ungdomar"**Insatsen****Målsättning**

- att utveckla stödet till långtidsarbetslösa ungdomar
- att utveckla samarbetet med de lokala företagen
- att utveckla metoder - bl.a. där mentorer och handledare används som stöd
- att förbättra för ungdomar att komma vidare med studier

att lägga grund för stadsdelens framtida metodutveckling av arbetet med ungdomar – i den nya sektionen "Arbetsforum".

Under den tid som projektet har pågått har en ny metodik utarbetats som stöd i arbetssökandeprocessen. I projektet har man bl.a. anställt ungdomar som ett led i att vara ungas röster/förespråkare i kontakten med företag. Detta för att visa på den styrka som finns i ungdomarna själva. Vidare har projektet kunna erbjuda ett konsultstöd för att i mycket realistiska övningar träna ungdomarna i hur man beter sig vid en anställningsintervju. Ungdomarna får också pröva på att bygga upp en kaféverksamhet inom en fritidsgårdsverksamhet som ett led i att dels lära sig kaféverksamhetsgöromål, dels få praktik som senare kan visas upp vid en anställningsintervju. Målgrupp – ungdomar 18-24 år.

Sedan starten har projektledarna haft kontakt med 289 personer + 27 från Vantör. Av dessa ungdomar fick 53 % ett arbete, 29 % fick en praktikplats och 13 % påbörjade studier.

Start- och avslutningsdatum

2004-09-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

17 maj 2004

Initiativtagare/beslutsprocess

Projektiden initierades av tjänstemän inom avdelningen för individ- och familjeomsorg. Projektiden presenterades vid framtidsseminariet den 10 februari 2004. Projektiden har förankrats och godkänts vid samverkansmöten i alla stadsdelar i Farsta som ett projekt som får drivas inom ramen för stadsdelsförnyelsen

10. "Hur går det för våra ungdomar?"**Insatsen**

Projektet ska arbeta förebyggande med ungdomar i riskmiljöer för att motverka social utslagning, missbruk och kriminalitet. Projektets idé är att erbjuda ungdomarna en personlig väg till meningsfull sysselsättning och integration i närsamhället. Projektet syftar till att genomföra en kvalitativ uppföljning av: 1) Alla högstadielärover boende inom Farsta stadsdelsnämndsområde som riskerar icke godkänt i avgångsbetyg. 2) Alla ungdomar inom Farsta stadsdelsnämndsområde som avbryter sina studier inom gymnasieskolan. Projektet avser att i första hand stödja ungdomar till att fullfölja sina studier. De som avbryter studier ska erbjudas stöd i form av praktikplatser/lärlingsplatser. I projektet kommer ungdomarna att erbjudas en ny möjlighet och en chans att komma tillbaka. Den unika kombinationen av en projektledare med mångårig erfarenhet av socialt arbete och

en studievägledare med gedigen kunskap om utbildningsväsendet är en styrka inom projektet. Det har inte funnits en organisation som fångat upp ungdomar i åldersgruppen och erbjudit dem alternativ som i denna insats tidigare. Projektet är unikt utifrån arbetet med åldersgruppen och att de inte är knutna till försörjningsstöd. Mentorskap i denna utformning för åldersgruppen har inte prövats tidigare. Målgrupp ungdomar 16-19 år. Det har funnits 100 ungdomar med i projektet. Nu har 80 % av ungdomarna sysselsättning i form av studier, arbete eller praktik.

Start- och avslutningsdatum

2004-09-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

17 maj 2004

Initiativtagare/beslutsprocess

Projektiden initierades av tjänstemän inom avdelningen för individ- och familj. Projektiden presenterades vid framtidsseminariet den 10 februari 2004. Projekt har förankrats och godkänts vid samverkansmöten i alla stadsdelar i Farsta som ett projekt som får drivas inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

11. "Ungas röst i Farsta"**Insatsen**

Syftet med projektet är att göra ungdomars röster hörda och skapa förutsättningar för att deras krafter och idéer tas tillvara. Projektet har varit metodutvecklande. Tillsammans med ungdomar har en community (123farsta.com) för kommunikation mellan tjänstemän, politiker, föreningsliv och ungdomar utformats. Ungdomar har getts möjlighet att medverka i det lokala utvecklingsarbetet. I Projektet har ungdomslötsen arbetat med att bygga nätverk mellan elevråden och kamrattstödarna på högstadieskolorna och undervisat skolpersonal samt elever i demokrati och barnkonventionen. En skoldemokratiplan har utarbetats inom projektet. Elevrådets mötesformer har utvecklats/förbättrats. Kontaktpolitiker från alla partier i stadsdelsnämnden har träffat ungdomarna vid olika tillfällen.

Start- och avslutningsdatum

2004-12-01 t.o.m. 2006-21-31

Nämndbeslut

21 oktober 2004

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare till projektet var tjänstemän inom fritidsverksamheten i Farsta. Möten med elevråden och elevrådsstyrelserna vid högstadieskolorna och Farsta gymnasium genomfördes. Eleverna ställde sig positiva till projektet. Projektet presenterades vid samverkansmöten i alla stadsdelar i Farsta. Boende godkände att projektet fick drivas inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Ungdomars delaktighet har varit en prioriterad fråga bland boende vid alla de processer som genomförts vid samverkansmöten i alla stadsdelar.

12. "Upprustning yttre miljö Hauptvägen/Prechtvägen"**Insatsen**

Projektet avser fysisk upprustning av boendemiljön runt bostäderna vid Hauptvägen och Prechtvägen samt utredning om möjligheten att anlägga en spontanidrottsplats i området intill Hökarängsskolan. Bakgrunden till att projektet kom till var att utemiljön var sliten i området vilket skapade otrivsel och otrygghet. Olika grupper använder området som tillhåll med skadegörelse och klotter som följd. Syftet med upprustningen är att öka tryggheten och användningen av området samt att överbrygga klyftor mellan olika

boendegrupper i samband med planeringen. I projektet har parkerna rustats upp och ett konstverk installerats. Parkerna har fått nya lekredskap och parkbänkar samt grillplats. Entréerna till bostäderna har förnyats och nya cykelställ har tillkommit. Nya träd har planterats. En stor grop vid infarten till området har fyllts igen och istället blivit en öppen plats med gräsmatta.

Start- och avslutningsdatum

2004-08-01 t.o.m. 2006-08-31

Nämndbeslut

16 juni 2004

Initiativtagare/beslutsprocess

Den lokala hyresgästföreningen vid Hauptvägen var initiativtagare till projektet. Projektet utarbetades i samråd med boende i Hökarängen. Projektet godkändes vid ett samverkansmöte i Hökarängen. Samverkansmötet utsåg en arbetsgrupp som fick arbeta vidare. Arbetsgruppen bestod av boende, föreningar, elever och personal från Hökarängsskolan, stadsdelsförvaltningen, markkontoret, Familjebostäder, Stockholms hem och SISAB. Arbetsgruppen har arbetat tillsammans med markkontoret och en landskapsarkitekt. Projektet har också förankrats bland boende vid samverkansmöten i alla övriga stadsdelar inom Farsta stadsdelsnämndsområde.

13. "Upprustning av Stieg Trenters torg"**Insatsen**

Projektet omfattade upprustning och förbättringsåtgärder i den yttre miljön på och runt Stieg Trenters torg. Vid samverkansmöten och i andra sammanhang har boende klagat över torgets utformning en längre tid. Torget lutar vilket skapar problem på vintern med bl.a. isbildning och halka utanför tunnelbaneingången.

Syftet med projektet är att

- förbättra miljön på och runt torget
- öka tryggheten då torget och gångförbindelsen mellan torget och pendeltåget upplevs som otrygg.
- genom samarbete mellan boende och andra aktörer runt torget nå en samsyn av miljön på och runt torget.
- Förbättra gångförbindelserna.

Upprustningen har bestått i att bygga om hela torget och att minska fontänen samt att lägga i en vacker mosaikbeläggning i dess botten. En handikappanpassad nedgång till tunnelbaneingången samt ny trappa med markvärme har anlagts. Nya cykelställ och parkbänkar har installerats. Buskage efter gångstråken har gallrats ur.

Start- och avslutningsdatum

2004-08-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

17 juli 2004 samt 27 oktober 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare till projektet är boende i Farsta strand. Vid ett samverkansmöte i Farsta strand godkändes att en arbetsgrupp bildades kring denna fråga och att ett projekt kunde startas inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Arbetsgruppen består av boende, föreningar, stadsdelsförvaltningen, trafikkontoret och SL. Representanterna i arbetsgruppen har arbetat tillsammans med en landskapsarkitekt för att upprätta ett förslag till program för torget. Programförslaget har antagits av stadsdelsnämnden och beslut har fattats att genomförande av upprustningsförslaget ska ske. Projektet har förankrats bland boende vid samverkansmöten i alla stadsdelar.

14. "Upprustning av Farsta torg"

Insatsen

Projektet omfattar upprustning av den yttre miljön på och runt Farsta torg. Syftet med projektet är att genomföra åtgärder som avser att

- öka tryggheten och trivseln på och runt torget.
- tillföra aktiviteter och kulturinslag på torget.
- genom samarbete mellan boende och andra aktörer runt torget verka för en samsyn kring utvecklingen av torget.

En scen har byggts, ett terazzogolv har anlagts och ny belysningsarmatur har installerats runt terazzogolvet. Torget utanför tunnelbanan har rensats upp, torgplatserna har markerats och fått nya elpollare, gamla belysningsstolpar har tagits bort och ersatts av ett s.k. månljus. Elskåp har flyttats och ny stenbelagd yta har anlagts vid Karlandaplan.

Start- och avslutningsdatum

2005-01-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

16 december 2004 samt 27 oktober 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare till projektet är boende, föreningar och företagare i Farsta. Vid samverkansmöten och i andra sammanhang har boende m.fl. haft önskemål om att Farsta torg ska bli en attraktiv plats för boende och besökare. Vid ett samverkansmöte i Farsta bildades en arbetsgrupp bestående av representanter från boende, Farsta centrum, företagarföreningen, föreningar, Farsta gymnasium, Kulturförvaltningen och Farsta stadsdelsförvaltning. Arbetsgruppen fick i uppdrag att upprätta ett program för torget. Programmet har presenterats och förankras vid samverkansmöten samt vid ett samrådsmöte m.m. Stadsdelsnämnden antog programmet och beslutade att upprustningen fick genomföras.

15. "Belysning i Fagersjö"

Insatsen

Insatsen har bestått i att installera bättre belysning vid parkleken Måsen och vid gångtunneln under Ejdervägen vilket har skapat trygghet i området.

Start- och avslutningsdatum

2005-06-16 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

16 juni 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

En arbetsgrupp för trygghet och trivsel startade med att lokalisera områden som kändes otrygga. De presenterade idéer vid ett samverkansmöte om bättre belysning på ett par ställen. Idéerna godkändes och stadsdelsnämnden beslutade att åtgärder för bättre belysning fick genomföras som ett projekt inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

16. "Yttre miljö Fagersjö"

Insatsen

För att skapa trygghet och trivsel har följande åtgärder genomförts:

- Nya klättrväxter i pergolan
- En ny boulebana
- En ny grillplats vid stranden
- Nya stolpar med nät för tennisspel vid den inhägnade basketplanen

Start- och avslutningsdatum

2005-11-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

27 oktober 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Arbetsgruppen för trygghet och trivsel som bildades i samband med en framtidsverkstad i Fagersjö har arbetat fram idéer för att öka trivseln i området. Förslagen har presenterats vid samverkansmöten i Fagersjö och i samband med samverkansmöten i övriga stadsdelar i Farsta. Idéerna har godkänts och stadsdelsnämnden beslutade att insatserna fick genomföras som ett projekt inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

17. "Farsta strand natur och miljö"**Insatsen**

Insatsen bestod i att göra förbättringar i den yttre miljön i Farsta strand och Farstanäset. Åtgärderna ska stärka området som rekreations- och naturområde för boende i Farsta och Söderort. I området har en brygga anlagts nedanför Edö äldreboende, en natur- och kulturstig har tillskapats på Farstanäset, en naturstig för Fältskolan har anlagts i Magelungsskogen, en grillplats och ett vindskydd har byggts på Farstanäset, broentrén till Farstanäset har fått ett räcke samt en trappa.

Start- och avslutningsdatum

2005-07-01 t.o.m. 2006-11-30

Nämndbeslut

16 juni 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Boende samt medlemmar i Farstanäsets stugförening fick godkänt vid ett samverkansmöte i Farsta strand att bilda en arbetsgrupp med inriktningen "natur och miljö". Denna arbetsgrupp fick godkänt att gå vidare med sina idéer vid ett senare samverkansmöte. Idéerna och förslagen har presenterats vid samverkansmöten i övriga stadsdelar i Farsta. Stadsdelsnämnden beslutade att insatserna fick genomföras inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

18. "Åtgärder i den yttre miljön i Farsta strand"**Insatsen**

Ett antal åtgärder avser att förbättra tryggheten och trivseln i Farsta strand. Ny belysning vid Ullerudsbacken samt vid trappan till Brunskogsbacken har installerats. Ett djupt dike har fyllts igen. En trottoar vid korsningen Ullerudsbacken och Nordmarksvägen har förlängts. SL kontaktades och nu har också en busskur byggts vid Ullerudsbacken enligt önskemål från boende.

Start- och avslutningsdatum

2005-11-01 t.o.m. 2006-11-30

Nämndbeslut

27 oktober 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Boende fick godkänt vid ett samverkansmöte i Farsta strand att bilda en arbetsgrupp med namnet "bostäder och service". Denna grupp har tagit fram idéer och åtgärdsförslag i samverkan med Svenska bostäder och SL för att förbättra trivseln och tryggheten i området. Förslagen godkändes av samverkansmötet i Farsta strand och stadsdelsnämnden beslutade att åtgärderna kunde genomföras i ett projekt inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

19. "Program för ökad trafiksäkerhet i Svedmyra och Tallkrogen"**Insatsen**

Ett program har tagits fram för ökad trafiksäkerhet på huvudgator i Svedmyra och Tallkrogen på vägarna Enskedevägen, Lingvägen och Herrhagsvägen. Projektet har varit en pilotstudie för hur man i framtiden kan utarbeta program för säkra huvudgator i övriga delar inom staden. Trafiksäkerhetsåtgärder genomförs nu inom ramen för trafikkontorets ordinarie verksamhet/budget.

Start- och avslutningsdatum

2005-08-01 t.o.m. 2006-04-30

Nämndbeslut

16 juni 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Boende väckte idéer vid ett samverkansmöte om hur trafiksäkerheten skulle kunna förbättras i Svedmyra och Tallkrogen. Arbetsgruppen fick godkänt att arbeta vidare med idéerna. Stadsdelsnämnden beslutade att tilldela medel ur stadsdelsförnyelsen för framtagande av programhandling. Arbetsgruppen samarbetade med trafikkontoret och en konsult för att ta fram programmet. Trafiksäkerhetsåtgärder genomförs nu inom ramen för trafikkontorets investeringsbudget utifrån det framtagna programmet.

20. "Lekparken Skallet – program"**Insatsen**

Lekparken Skallet har successivt utvecklats. Ett fåtal lekredskap har varit utspridda över en alltför stor grusyta. Platsen blev kalare och tråkigare. Insatsen har bestått i att ta fram ett program för upprustning av parken. Upprustningsåtgärderna bestod i förbättrad markbeläggning, nya lekredskap, plantering av träd och buskar samt nya bänkbord. Parken har upprustats inom ramen för ordinarie investeringsplan utifrån framtagna programhandling.

Start- och avslutningsdatum

2005-05-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

20 april 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Boende i området väckte idén om att rusta upp lekparken. Detta skedde i samband med ett samverkansmöte. Samverkansmötet godkände förslaget och en arbetsgrupp bildades med representanter från boende, markkontoret och stadsdelsförvaltningen. Stadsdelsnämnden beslutade att tilldela medel för framtagande av program. Arbetsgruppen arbetade fram ett förslag tillsammans med en landskapsarkitekt. Upprustningen genomfördes sedan inom ramen för ordinarie parkinvesteringar.

21. "Lekpark vid Hovmästarvägen – program"**Insatsen**

Lekparken vid Hovmästarvägen upplevs som sliten och otrivsam. Ett program har nu tagits fram med förslag om plantering av nya träd, bättre belysning, ny sandlåda, gunga samt nya bänkar och bord. Upprustning kommer att ske inom ordinarie parkinvesteringsplan.

Start- och avslutningsdatum

2005-07-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

16 juni 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare är boende i Hökarängen. Idéförslaget om att upprusta parken godkändes vid ett samverkansmöte. En arbetsgrupp med boende bildades tillsammans med stadsdelsförvaltningen. Stadsdelsnämnden beslutade att ett program för upprustning av parken skulle tas fram.

22. "Utvecklingsplan för Larsboda/Farsta strand"

Insatsen

Insatsen har bestått i att ta fram en vision för utveckling av stadsdelen Larsboda/Farsta strand. Förslaget innebär en förtätning av befintlig stadsstruktur med bl.a. nya bostäder. Inom företagsområdet finns plats för nyetablering av företag när en yta om ca 25 000 kvm blir ledig för exploatering. En tydlig profil skapas för området med ett centralt beläget sportcenter. En programhandling i form av en folder har tagits fram där alla förslag/idéer finns presenterade.

Start- och avslutningsdatum

2005-10-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

22 september 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Stadsdelsnämnden är initiativtagare. En workshop med en fokusgrupp bestående av tjänstemän och politiker i Farsta stadsdelsnämnd, markkontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Business Region, Svenska bostäder, Telia Sonera Sverige, Nordisk Renting AB, GG Fastigheter, Atrium fastigheter AB, boende och Farsta företagargrupp i Larsboda genomfördes. Beslut fattades av nämnden om att i samverkan med alla parter ta fram en programhandling för utveckling av området. Konsulter från Erséus Arkitekter AB anlätades för uppdraget.

23. "Konsthall C"

Insatsen

Projektet avser att

- bygga ett centrum för konst i Farsta stadsdelsnämndsområde
- skapa en ny typ av mötesplats för boende i Hökarängen genom att integrera en väl förankrad verksamhet (tvättstuga) med en konsthall och en utställning om Hökarängens historia
- med fokus på ökat grannskapsarbete utveckla närdemokratien genom samtidskonstens pedagogik med målgruppen boende och skolelever i Hökarängen.

I projektet har konstnärer verkat på plats. Ett antal utställningar, debatter, samtal och föreläsningar har genomförts. Elever från skolorna i Farsta har fått möjlighet att komma till seminarium där projektledarna för konsthallen har berättat om vad samtidskonst är.

Start- och avslutningsdatum

2004-10-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

21 oktober 2004

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare till projekt är kulturföreningen Moment.

Projektidén har presenterats vid framtidsseminariet i februari 2004 samt vid samverkansmöten i Hökarängen, Svedmyra, Tallkrogen och Gubbängen. Projektidén godkändes vid samtliga möten och Moment fick arbeta vidare med sin idé/projekt i samverkan med olika aktörer. Det finns en bred uppslutning kring projektet såväl över förvaltnings- och bolagsgränser som mellan organisationer, boende och ideella föreningar. Medverkande parter i projektet är kulturföreningen Moment, boende,

Hökarängens stadsdelsråd, Familjbostäder, Stockholmshem, Kulturförvaltningen och Farsta stadsdelsförvaltning. Projektet har också förankrats bland boende vid samverkansmöten i alla stadsdelar inom Farsta stadsdelsnämndsområde.

24. "Näridrottsplats i Gubbängen"

Insatsen

Den f.d. grusfotbollsplanen vid Gubbängens skola har rustats upp till en näridrottsplats. Näridrottsplatsen ger boende och skolelever större möjlighet till idrottande i området. Bollplanen har belagts med konstgräs. En löparbana, yta för bollspel som handboll och basket, beachvolleyplan samt boulebana och längdhoppsgrop har anlagts. Sammanlagt har 7 mkr investerats i idrottsplatsen. Handslaget 2 mkr, stadsdelsförnyelsen 2 mkr och idrottsförvaltningen 3 mkr.

Start- och avslutningsdatum

2005-05-01 t.o.m. 2006-08-31

Nämndbeslut

20 april 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare till insatsen är Stockholms idrottsförbund genom det s.k. Handslaget. En arbetsgrupp bestående av boende, stadsdelsförvaltningen, idrottsförvaltningen samt Stockholms idrottsförbund har utarbetat programhandlingen. Trafikkontoret har fått i uppdrag att utforma parkeringslösningar i området. Insatsen har presenterats vid samverkansmöten i alla stadsdelar och har godkänts. Stadsdelsnämnden har beslutat att insatsen får drivas inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

25. "Upprustning och förnyelse av parkleken Odlarängen"

Insatsen

Parkleken har setts som en viktig mötesplats för boende i området. Upprustningen syftar till att öka områdets trygghet och trivsel. Parkleken får ny lekutrustning och ny beläggning samt regnskydd och parkbänkar.

Start- och avslutningsdatum

2005-03-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

24 februari 2005 samt 22 september 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare är boende och brukare av parkleken. En arbetsgrupp bestående av boende, brukare, ungdomar, f.d. gatu- och fastighetskontoret, stadsdelsförvaltningen och föreningar har utarbetat programförslaget. Arbetsgruppen fick godkänt vid ett samverkansmöte att starta projektet. Idén har presenterats vid samverkansmöten i alla övriga stadsdelar inom Farsta samt vid ett uppföljningsseminarium med boende våren 2005. Stadsdelsnämnden har godkänt att projektet får genomföras.

26. "Tillbyggnad av parkleken Forsängen"

Insatsen

En ny mötesplats för barn och ungdomar skapas genom att den befintliga parkleken Forsängen i Farsta strand får en tillbyggnad. Både förskole- och ungdomsverksamhet kommer att inrymmas i byggnaden. Den nya fritidsgården tas i bruk fr.o.m. januari 2007.

Start- och avslutningsdatum

2005-05-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

20 april 2005 samt 25 januari 2006

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare är ungdomar i Farsta strand. Genom en framtidsverkstad för ungdomar kom idén om att bygga en fritidsgård i Farsta strand. Idén godkändes vid ett samverkansmöte och ritningar för en ny mötesplats togs fram tillsammans med fritidspersonal och boende. Insatsen har presenterats vid samverkansmöte i övriga stadsdelar. Stadsdelsnämnden antog förslaget och godkände att parkleken Forsängen fick byggas ut.

27. "Upprustning och förnyelse av skolbibliotek"**Insatsen**

Syftet är att upprusta och utveckla skolbiblioteken för att stimulera läsandet, stödja språkutvecklingen, stärka skolornas mångkulturella möjligheter, utveckla informationskompetensen, stärka bibliotekens pedagogiska roll, stödja barn med särskilda behov, ge förutsättningar för publika verksamheter (utställningar, författarbesök etc.)

Start- och avslutningsdatum

2005-05-17 t.o.m. 2006-06-30

Nämndbeslut

17 maj 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Skolpersonal har tagit initiativ till denna insats och man har bildat arbetsgrupper där personal, elever och föräldrar tillsammans utarbetar planer för bibliotekens upprustning och utveckling.

Planerna/förslagen har presenterats och förankrats vid samtliga samverkansmöten i alla stadsdelar samt vid uppföljningsseminariet i Farsta gymnasiums aula i mars 2005.

Insatsen genomförs i samverkan med utbildningsförvaltningens skolbibliotekskonsulenter. Styrgruppen har beslutat att denna insats kan drivas inom ramen för stadsdelsförnyelsen och i maj bereddes ett ärende för stadsdelsnämnden.

28. "Upprustning och utveckling av skolgårdar"**Insatsen**

Skolgårdarna vid Magelungsskolan i Farsta strand, Sandraåkraskolan och Sköndalsskolan i Sköndal har utvecklats som mötesplatser i områdena samt rustats upp med nya lekredskap. Stadsdelsförnyelsen bekostar lekredskapen och SISAB står för övrig upprustning av skolgården. Skolgårdarna blir klara under våren 2007.

Start- och avslutningsdatum

2005-05-01 t.o.m. 2006-06-30

Nämndbeslut

17 maj 2005

Initiativtagare/beslutsprocess

Initiativtagare är föräldrar och skolpersonal. Arbetsgrupper har bildats med personal, elever, föräldrar och representanter från SISAB. Förslagen har godkänts vid samverkansmöten och stadsdelsnämnden har beslutat att upprustningen kan genomföras inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

29. Uppföljningsseminarium**Insatsen**

Den 14 juni genomfördes ett uppföljningsseminarium för boende, föreningar och företagare samt tjänstemän inom staden. För att redovisa alla insatser har stadsdelsförvaltningen producerat en folder – "Stadsdelsförnyelsen i Farsta – Från möjlighet till verklighet". I foldern redovisas även Farstas vision och de fem lokala målen

för stadsdelsförnyelsen samt beslutsgången för hur alla projekt kommit till. Foldern delades ut i samband med seminariet och den finns också att hämta på biblioteken i Farsta centrum, Sköndal och Gubbängen.

Start- och avslutningsdatum

2006-01-01 t.o.m. 2006-12-31

Initiativtagare/beslutsprocess

Det finns ett uppdrag till förvaltningen att genomföra återkommande informationssatsningar. Produktionen av foldern är en del av den informations- och kommunikationsplan för stadsdelsförnyelsen som stadsdelsnämnden fattat beslut om. Framtagandet av foldern pågick under våren 2006.

30. "Ett levande Fagersjö"**Insatsen**

Syftet med insatsen har varit att tillvarata boendes delaktighet, inflytande och ansvar för sitt bostadsområde. Insatserna har bestått i produktion av en föreningstidning "Fagersjöbladet" som kommit ut i sex nummer till 1100 hushåll och "trevlig samvaro" som har genomförts på Fritidsgården fem gånger under projektiden. Projektet har haft en anställd projektledare på 20% som ansvarat för samordningen av insatserna.

Start- och avslutningsdatum

2005-08-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

16 juni 2005

Initiativtagare

Initiativtagare till projektet var arbetsgruppen för "Integration och Kultur" i Fagersjö som ville genomföra ett antal aktiviteter för att öka engagemanget i området. Arbetsgruppen redovisade en plan för olika aktiviteter som godkändes vid samverkansmötet. Stadsdelsnämnden beslutade att aktiviteterna kunde genomföras inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

31. "Områdesutveckling i Hökarängen"**Insatsen**

Insatsen har bestått i att genomföra ett antal aktiviteter i samverkan med stadsdelsnämndens verksamheter, boende och föreningslivet. Insatserna avser stärka området och öka dess attraktivitet för boende och besökare. Etablering av "Hälsans stig" är ett av resultaten i projektet. Studiecirklar om 50-talets Hökarängen har genomförts. En lokal har etablerats och färdigställts i 50-talsstil. Lokalen har bl.a. använts av stadsbyggnadskontoret för information om nybyggnationer. Nätverk bland föräldrar har tillskapats genom igångsättande av sportaktiviteter. En balkongmarknad har genomförts. En projektledare har samordnat insatserna.

Start- och avslutningsdatum

2006-09-01 t.o.m. 2006-12-31

Nämndbeslut

16 juni 2005

Initiativtagare

Stadsdelsrådet inkom med en skrivelse våren 2004 om att bl.a. utveckla och stärka föreningslivet i Hökarängen. Under år 2004 utvecklade stadsdelsrådet sina idéer/förslag i en arbetsgrupp tillsammans med stadsdelsnämndens verksamheter, Närvårdcentralen, Familjebostäder och Stockholmshem. Vid ett samverkansmöte i Hökarängen godkändes förslaget. Styrgruppen godkände insatsen och stadsdelsnämnden beslutade att insatserna kunde genomföras inom ramen för stadsdelsförnyelsen.